

Приложение

№	Приоритет	Критерии	Минимално изискване	Насоки
1	Подпомагане на чувствителни сектори в земеделското производство			
1.1		Проекти с инвестиции и дейности, насочени в сектор "Плодове и зеленчуци"	Над 50 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта са изцяло насочени в сектор "Плодове и зеленчуци"	Допустимите инвестиционни разходи по проекта, изцяло насочени в сектор "Плодове и зеленчуци" / Приложение № 13а от Наредба №9/2015 г./ са разходи, които се използват само за дейности свързани с производство на продукция в сектор "Плодове и зеленчуци". Допустимите инвестиционни разходи, които се използват едновременно и за дейности по други сектори - не се считат за разходи по проекта, изцяло насочени в сектор "Плодове и зеленчуци".
1.2		Проекти с инвестиции и дейности, насочени в сектор "Животновъдство"	Над 50 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта са изцяло насочени в сектор "Животновъдство"	Допустимите инвестиционни разходи по проекта, изцяло насочени в сектор „Животновъдство“ / Приложение № 13а от Наредба №9/2015 г./, са разходи, които се използват само за дейности свързани с производство на продукция в сектор „Животновъдство“. Допустимите инвестиционни разходи, които се използват едновременно и за дейности по други сектори - не се считат за разходи по проекта, изцяло насочени в сектор „Животновъдство“.
1.3		Проекти с инвестиции и дейности, насочени в сектор "Етеричномаслени и медицински култури"	Над 50 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта са изцяло насочени в сектор "Етеричномаслени и медицински култури"	Допустимите инвестиционни разходи по проекта, изцяло насочени в сектор Етерично - маслени и медицински култури" / Приложение № 13а от Наредба №9/2015 г./, са разходи които се използват само за дейности свързани с производство на продукция в сектор „Етерично - маслени и медицински култури“. Допустимите инвестиционни разходи, които се използват едновременно и за дейности по други сектори - не се считат за разходи по проекта, изцяло насочени в сектор „Етерично - маслени и медицински култури“.
1.4		Проекти с комбинация от инвестиции изцяло в секторите по т. 1.1, 1.2 и 1.3	Над 85 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта се формират от такива, изцяло насочени в най-малко два от секторите по т.1.1, 1.2 и 1.3, като всеки от тези сектори не надхвърля 65 % от общите инвестиционни разходи	15 точки получава проект, когато са изпълнени едновременно следните две условия: 1.Над 85% от допустимите инвестиционни разходи по проекта са насочени изцяло към поне два от секторите по т.1.1, 1.2 и 1.3; 2.Съотношението на допустимите инвестиционни разходи изцяло насочени към един от секторите по 1.1 или 1.2 или 1.3 към общите допустими инвестиционни разходи не надвишава 65 %. 20 точки получава кандидат, когато са изпълнени едновременно следните две условия: 1.100% от допустимите инвестиционни разходи са насочени изцяло към поне два от секторите по т.1.1, 1.2 и 1.3; 2.Съотношението на допустимите инвестиционни разходи изцяло насочени към един от секторите по 1.1 или 1.2 или 1.3 към общите допустими инвестиционни разходи не надвишава 65 %.
				Проектите са представени от кандидати търгонопроизводители, които

1.5		Проекти от кандидати – тютюнопроизводители, регистрирани по Закона за подпомагане на земеделските производители, за проекти с инвестиции, които не са свързани с производство на тютюн	Кандидатът трябва да фигурира в регистъра на данните за изкупения и премиран тютюн за периода 2007 – 2009 г.	са земеделски стопани, отглеждали тютюн, който е изкупен и премиран по реда на Закона за тютюна и тютюневите изделия за референтен период 2007 – 2009 г., и обработваната от тях земя с тютюн към този период не надхвърля 8 000 евро стандартен производствен обем. Кандидатът получава точки когато е налице поне едно от следните условия: 1.Тютюнът на кандидата е изкупен и премиран по реда на Закона за тютюна и тютюневите изделия поне за една година от посочените в референтния период и стандартния му производствен обем на обработваната земя с тютюн не надхвърля 8 000 евро за съответната година. 2.Тютюнът на кандидата е изкупен и премиран по реда на Закона за тютюна и тютюневите изделия за всяка една година от посочените в референтния период и стандартния му производствен обем на обработваната земя с тютюн не надхвърля 8 000 евро за всяка година по отделно.
2	Подпомагане на биологичното производство			
2.1		Проекти с инвестиции и дейности от стопанства за производство на биологични продукти.	Над 50 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта са свързани с производство на биологични продукти.	Допустими инвестиционни разходи по проекти с инвестиции и дейности от стопанства за производство на биологични продукти са разходи, които се използват само за дейности свързани с производство на вече сертифицирани биологични продукти. Допустими инвестиционни разходи, които се използват едновременно и за дейности, различни от производство на сертифицирани биологични продукти не се считат за разходи, свързани с производство на биологични продукти. За да се докаже изпълнението на критерия е необходимо да се представи договор за контрол по смисъла на чл. 18, ал. 3 от Закона за прилагане на Общите организации на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз (ЗПОПЗПЕС) с контролиращо лице, получило разрешение от министъра на земеделието и храните за осъществяване на контрол за спазване правилата на биологичното производство по реда на чл. 19 и 20 ЗПОПЗПЕС, заедно с копие от сертификационно писмо от контролиращото лице, сертификат, че кандидатът е производител на продукт/и, сертифициран/и като биологичен/и или друг документ издаден от контролиращо лице, удостоверяващ че земята/площите и/или наличните животни, с които е обосновано ползването на инвестициите, свързани с производство на биологични продукти, са предмет на контрол към датата на кандидатстване и са сертифицирани като биологични. Договорът, сертификатът или други документи издадени от контролиращото лице следва да бъдат за дейностите и инвестициите по проекта, обект на подпомагане. В случай на проекти представени от групи или организации на производители признати от министъра на земеделието и храните,

				условията посочени по – горе следва да са изпълнени за всички членове на групата или организацията на производители на земеделски продукти, които са земеделски стопани.
3	Подпомагане на проекти, осигуряващи допълнителна заетост			
3.1		Проекти, при които изпълнението на одобрените инвестиции и дейности води до осигуряване на допълнителна заетост в земеделските стопанства	*	Проекти, при които изпълнението на одобрените инвестиции и дейности водят до осигуряване на допълнителна заетост в земеделските стопанства като съответния брой допълнителни работни места на трудово правоотношение за реализация на дейностите по проекта се вземат от Таблица Б „Допълнителна заетост на стопанството, свързана с изпълнението на проекта“ в бизнес плана. В случай на проекти представени от групи или организации на производители признати от министъра на земеделието и храните, условието се счита за изпълнено, в случай, че чрез изпълнението на одобрените инвестиции и дейности се осигурява допълнителна заетост в рамките на групата или организацията на производители като съответния брой допълнителни работни места на трудово правоотношение за реализация на дейностите по проекта се вземат от Таблица Б „Допълнителна заетост на стопанството, свързана с изпълнението на проекта“ в бизнес плана. В таблицата се отбелязва допълнителната заетост за групата или организацията, за осигуряването на която се поема ангажимент, а не за отделните членове. При кандидати групи или организации на производители не се счита за допълнителна заетост такава, която е осигурена от допълнително наети лица, които са били заети в стопанствата на членовете на групата или организацията на производители.
3.2		„Проекти представени от кандидати, които извършват земеделска дейност от най – малко три години към момента на кандидатстване“	„Средноаритметично от средно списъчният брой на персонала от последните три години е най – малко 5 и този брой ще бъде запазен с изпълнение на инвестициите по проекта“.	Условието се счита за изпълнено за проекти на кандидати, при които съгласно данните от „Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд“, средноаритметичната стойност от средно списъчният брой на заетите лица ангажирани със земеделската дейност за последните три финансови години спрямо датата на подаване на заявлението за подпомагане е най – малко 5. Данните за последните три финансови години се посочват и в Таблица Б „Допълнителна заетост на стопанството, свързана с изпълнението на проекта“ от бизнес плана. В случай на проекти представени от групи или организации на производители признати от министъра на земеделието и храните, условията посочени по – горе следва да са изпълнени за всички членове на групата или организацията на производители на земеделски продукти, които са земеделски стопани. Данните за последните три финансови години се посочват и в Таблица Б „Допълнителна заетост на стопанството, свързана с изпълнението на проекта“ от бизнес плана, като общ сбор на заетите за всички членове на групата или организацията, които са земеделски стопани за всяка отделна

				финансова година.
4	Подпомагане на проекти, представени от млади земеделски стопани			
4.1		Проекти на земеделски стопани до 40 години, одобрени за подпомагане по мерки 112 или 141 от ПРСР 2007 – 2013 и подмерки 6.1 и 6.3 от ПРСР 2014 – 2020 и не са получавали подкрепа по мярка 121 "Модернизиране на земеделските стопанства" и подмярка 4.1 "Инвестиции в земеделските стопанства" от ПРСР 2014 – 2020	*	Кандидатът получава 5 точки, когато са изпълнени едновременно следните три условия: 1.Земеделски стопанин – пълнолетно физическо лице или едноличен търговец, ненавършили 41 години; 2.Одобрен за подпомагане по мерки 112 или 141 от ПРСР 2007 – 2013 и подмерки 6.1 и 6.3 от ПРСР 2014 – 2020; 3.Не е получавал финансова помощ по мярка 121 "Модернизиране на земеделските стопанства" от ПРСР 2007 – 2013 и подмярка 4.1 "Инвестиции в земеделските стопанства" от ПРСР 2014 – 2020.
5	Подпомагане на кандидати с проекти на територията на селските райони в страната			
5.1		Проекти с инвестиции и дейности, които се изпълняват на територията на селски район в страната	*	Проекти с инвестиции и дейности, които се изпълняват на територията на селски район в страната са тези, за които най-малко 75 на сто от посочената в бизнесплана земя се намира в един или няколко селски района съгласно приложение № 4. Когато проектът е за инвестиции, насочени изцяло в сектор "Животновъдство", или инвестиции, свързани с трайни насаждения, оранжерии или гъбарници, условието се смята за изпълнено, ако животновъдният обект, трайните насаждения, оранжерии или гъбарниците на кандидата се намират в селски район, съгласно приложение № 4. Когато проектът включва инвестиции изцяло в два или повече животновъдни обекта или инвестиции, свързани с две/а или повече площи трайни насаждения, оранжерии или гъбарници, само единият от които се намират на територията на селски район, проектът не получава точки по този критерий. Данните за обработваната от кандидата земя или площ и/или за стопанисвания животновъден обект, находящи се в селски райони се взимат от Таблица 4.6 от бизнес плана.
6	Подпомагане на кандидати с проекти на територията на Северозападен район и/или райони с природни и други			

ограничения			
6.1	Проекти с инвестиции и дейности, които се изпълняват на територията на Северозападен район в страната – област Плевен	*	Проекти с инвестиции и дейности, които се изпълняват на територията на Северозападен район в страната са тези, за които най-малко 75 на сто от посочената в бизнесплана земя или площ се намира в административна област Плевен съгласно приложение № 6, или инвестициите по проекта се намират в административна област Плевен, съгласно приложение № 6. Данните за обработваната от кандидата земя или площ, находяща се в Северозападен район – област Плевен се взимат от Таблица 4.3 от бизнес плана.
6.2	Проекти с инвестиции и дейности, които се изпълняват на територията на Северозападен район в страната – област Ловеч	*	Проекти с инвестиции и дейности, които се изпълняват на територията на Северозападен район в страната са тези, за които най-малко 75 на сто от посочената в бизнесплана земя или площ се намира в административна област Ловеч съгласно приложение № 6, или инвестициите по проекта се намират в административна област Ловеч, съгласно приложение № 6. Данните за обработваната от кандидата земя или площ, находяща се в Северозападен район – област Ловеч се взимат от Таблица 4.3 от бизнес плана.
6.3	Проекти с инвестиции и дейности, които се изпълняват на територията на Северозападен район в страната – област Видин, област Враца и област Монтана	*	Проекти с инвестиции и дейности, които се изпълняват на територията на Северозападен район в страната са тези, за които най-малко 75 на сто от посочената в бизнесплана земя или площ се намира в административна област – Видин, Враца и/или Монтана съгласно приложение № 6, или инвестициите по проекта се намират в административна област – Видин, Враца и/или Монтана, съгласно приложение № 6. Данните за обработваната от кандидата земя или площ, находяща се в Северозападен район – области Видин, Враца и/или Монтана се взимат от Таблица 4.3 от бизнес плана.
6.4	Проекти с инвестиции и дейности, които се изпълняват на територията на необлагодетелствани райони с природни и други ограничения	*	Проекти с инвестиции и дейности, които се изпълняват на територията на необлагодетелствани райони с природни и други ограничения, са тези, за които най-малко 75 на сто от посочената в бизнес плана земя или площ се намира в едно или повече землища на населени места, посочени в Наредба за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват, а в случаите, когато проектът е за инвестиции, изцяло насочени в сектор "Животновъдство", или инвестиции, свързани с трайни насаждения, оранжерии или гъбарници, условието се счита за изпълнено, ако животновъдният обект, трайните насаждения, оранжерии или гъбарниците на кандидата се намират в землището на населено място в обхвата на посочената наредба. Когато проектът включва инвестиции изцяло в два или повече животновъдни обекта или инвестиции, свързани с две/а или повече площи с трайни насаждения, оранжерии или гъбарници, само единия от които се намират в землището на населено място в обхвата на посочената наредба, проектът не получава точки по този критерий. Данните за обработваната от кандидата земя или площ и/или за

				стопанисвания животновъден обект, находящи се в територията на необлагодетелствани райони се взимат от Таблица 4.4 от бизнес плана.
6.5		Проекти с инвестиции и дейности, които се изпълняват на територията на места по Натура 2000	*	Земеделски стопани с проекти с инвестиции и дейности, които се изпълняват на територията на места по Натура 2000, са лица, за които най-малко 75 на сто от посочената в бизнесплана земя или площ се намира в защитени зони по Националната екологична мрежа Натура 2000, обявени със заповед на министъра на околната среда и водите, а в случаите, когато проектът е за инвестиции, изцяло насочени в сектор "Животновъдство" или инвестиции, свързани с трайни насаждения, оранжерии или гъбарници, условието се счита за изпълнено, ако животновъдният обект, трайните насаждения, оранжерии или гъбарниците на кандидата се намират на територията на защитени зони по Националната екологична мрежа Натура 2000, обявени със заповед на министъра на околната среда и водите. Когато проектът включва инвестиции изцяло в два или повече животновъдни обекта или инвестиции, свързани с две/а или повече площи с трайни насаждения, оранжерии или гъбарници, само единият от които се намират на територията на защитени зони по Националната екологична мрежа Натура 2000, обявени със заповед на министъра на околната среда и водите, проектът не получава точки по този критерий. Данните за обработваната от кандидата земя и/или за стопанисвания животновъден обект, находящи се в територията на места по Натура 2000 се взимат от Таблица 4.5 от бизнес плана.
7	Подпомагане на проекти с инвестиции за повишаване на енергийната ефективност и/или иновации в стопанствата			
7.1		Проекти с инвестиции и дейности за повишаване на енергийната ефективност в стопанствата	Инвестициите по проекта водят до повишаване на енергийната ефективност с минимум 5 % за земеделското стопанство	По посочения критерий съответния брой точки получават проекти, които след изпълнение на инвестициите по проекта повишават енергийната ефективност на стопанството (промишлената система, включително и наличната и закупуваната по проект земеделска техника). Това условие се доказва с резюме и доклад за отразяване на резултатите от енергийно обследване на промишлената система, съобразно изискванията на Наредба № РД-16-346 от 2.04.2009 г. за показателите за разход на енергия, енергийните характеристики на промишлени системи, условията и реда за извършване на обследване за енергийна ефективност на промишлени системи, изготвени от правоспособни лица, вписани в публичния регистър по чл. 60, ал. 1 от Закона за енергийна ефективност (ЗЕЕ). Проекти, включващи инвестиции за изграждане на нови сгради получават точки по този критерий, когато надхвърлят задължителните минимални изисквания за енергийна ефективност по Закона за енергийна ефективност и Закона за устройство на територията като е налице повишаване на енергийната ефективност с минимум 5 % за земеделското стопанство.
7.2		Проекти с инвестиции и дейности за	Над 30 % от допустимите инвестиционни разходи по	Допустимите инвестиционни разходи са насочени и доказващи: - иновативен продукт произвеждан от стопанството/предприятието, за който са представени удостоверение за ползван патент или удостоверение

		иновации в стопанствата	проекта са свързани с иновации в стопанството	за полезен модел, издадени от патентно ведомство в рамките на две години преди датата на подаване на заявлението за подпомагане. За определяне на процентното съотношение се взимат предвид само разходите за въвеждането на иновативния продукт. - въвеждане на нов производствен процес (машини, съоръжения и оборудване) и маркетинг, за който са представени удостоверение за ползван патент или удостоверение за полезен модел, издадени от патентно ведомство в рамките на две години преди датата на подаване на заявлението за подпомагане. За определяне на процентното съотношение се взимат предвид само разходите за съответната машина/съоръжение/оборудване. Патентът/ удостоверение за полезен модел следва да е за цялата/ото машина/съоръжение/оборудване. Когато патентът/ удостоверение за полезен модел се отнася за част от машината/съоръжението/оборудването и същите не надхвърлят 30% от допустимите инвестиционни разходи по проекта, същите не се считат за иновативни и не се получават точки по критерия. - нова практика, за която са представени удостоверение за ползван патент или удостоверение за полезен модел, издадени от патентно ведомство в рамките на две години преди датата на подаване на заявлението за подпомагане. За определяне на процентното съотношение се взимат предвид само разходите за въвеждането на нова практика. - въвеждане на нова организационна форма, за която са представени удостоверение за ползван патент или удостоверение за полезен модел, издадени от патентно ведомство в рамките на две години преди датата на подаване на заявлението за подпомагане. За определяне на процентното съотношение се взимат предвид само разходите за въвеждането на новата организационна форма.
8	Подпомагане на проекти с интегриран подход и допринасящи за насърчаване на кооперирането между производителите			
8.1		Проекти с инвестиции и дейности, осигуряващи изпълнението на интегриран проект в рамките на ПРСР 2014 – 2020	*	В обхвата на Заповед №РД09-755/04.10.2016 г. на министърът на земеделието и храните не са включени като допустими за подпомагане интегрирани проекти.
8.2		Проекти за колективни инвестиции и такива, представени от групи/организации на производители на земеделски продукти	*	Условието се счита за изпълнено и заявлението за подпомагане получава 4 точки, когато кандидатът по съответното заявление за подпомагане е група или организация на производители призната от министъра на земеделието и храните.

8.3		Проекти с инвестиции за строителство или обновяване на сгради, помещения и на друга недвижима собственост, пряко свързани с производството, съхранението и подготовката на продукцията за продажба, включително съоръжения, оборудване и машини, различни от земеделска техника, които са монтирани в тях	Над 65 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта са свързани със строителство или обновяване на сгради, помещения и на друга недвижима собственост и/или съоръжения, оборудване и машини, различни от земеделска техника, които са монтирани в тях.	За покриване на минималното изискване от 65% по критерия за оценка се взимат под внимание допустимите инвестиционни разходи по проекта за складови помещения, силози, сгради за отглеждане на животни, оранжерии, съоръжения с конструкции за зеленчукопроизводство и трайни насаждения и други сгради, в които се монтират съоръжения, оборудване и машини различни от земеделска техника и същите се използват и са пряко свързани с производството, съхранението и/или подготовката на селскостопанската продукция за продажба. В случай на проекти само за инвестиции в съоръжения, оборудване и машини различни от земеделска техника и същите на са в комбинация и не се монтират в изброените по – горе инвестиционни разходи, разходите за тези инвестиции не се отнасят към стойността на минималното изискване от 65% по критерия за оценка.
9	Подпомагане на проекти с инвестиции, свързани с опазване на околната среда (включително технологии, водещи до намаляване на емисиите) и/или постигане на стандартите на ЕС			
9.1		Проекти с инвестиции и дейности, осигуряващи опазване на компонентите на околната среда, и/или инвестиции, осигуряващи съответствие на стопанството с изискванията на стандартите на ЕС.	Над 30 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта са свързани с опазване на компонентите на околната среда и/или инвестиции, осигуряващи съответствие на стопанството с изискванията на стандартите на ЕС	Допустимите инвестиционни разходи по проекта, свързани с опазване на компонентите на околната среда са инвестициите, изброени в Списък на инвестиции свързани с опазване на околната среда*, съобразен с „Екологична оценка на Програма за развитие на селските райони 2014 – 2020 г.“ и „Споразумение за партньорство на република България, очертаващо помощта от европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014-2020 г.“ и които се доказват със следните документи: 1. Становище, издадено от правоспособно лице, от което да е видно кои от инвестициите в проекта са свързани с опазване компонентите на околната среда и вида на компонента засегнат от инвестицията. 2. Документ, издадено от правоспособно лице /производител на съответната инсталация/, удостоверяващ наличието на технологии, които водят до намаляване на емисиите съгласно Регламент (ЕС) 2015/1189 на Комисията от 28 април 2015 г. за прилагане на Директива 2009/125/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на котли на твърдо гориво /само за инсталации използващи биомаса за производство на енергия за собствено потребление/. Оценката следва да е в съответствие с Глава втора на Наредба за допълнителните мерки, свързани с прилагането на регламенти, приети съгласно чл. 15 от Директива 2009/125/ео на Европейския парламент и на Съвета от 21

				октомври 2009 г. за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продуктите, свързани с енергопотреблението и да доказва изпълнение на чл. 3 „Изисквания за екопроектиране и график“ от Регламент (ЕС) 2015/1189.
10.	Подпомагане на проекти с инвестиции за напояване			
10.1		Проекти с включени инвестиции за напояване в рамките на земеделското стопанство, представени от кандидати земеделски стопани, членове на сдружение за напояване	*	Условието се счита за изпълнено и заявлението за подпомагане получава <u>2 точки</u> , когато кандидатът /земеделският стопанин/ е член на Сдружение за напояване и в проекта са включени инвестиции в напоителни системи в рамките на земеделското стопанство. Участието на земеделският стопанин в Сдружение за напояване се доказва с извлечение от Книгата на членовете на сдружението, заверено с подпис и печат "Вярно с оригинала" от председателя на съответното Сдружение за напояване.
10.2		Проекти с инвестиции за напояване, при които се използва вода от инфраструктура с по-малки загуби и по-висока ефективност при използване на водните ресурси	Проекти с инвестиции за напояване, за които е осигурено или ще бъде осигурено използването на вода от клон на Напоителни системи или от Сдружение за напояване в обхвата на съответния речен басейн, за които е налице по-висок коефициент на настоящ КПД на напоителните системи.	Условието се счита за изпълнено и заявлението за подпомагане получава <u>2 точки</u> , когато включените в проекта инвестиции в напоителни системи използват или се предвижда да използват вода от клон на Напоителни системи или от Сдружение за напояване, за които средната стойност на КПД е над 41% съгласно посочените нива в Приложение № 7 от Наредба №9/2015 г.

*Списък на инвестиции свързани с опазване на околната среда

1. Изграждането на безопасни съоръжения за съхранение на оборски тор и такива за съхранение на ПРЗ;
2. Инсталации за пречистване на отпадъчни води в производството и маркетинга;
3. Инсталации използващи биомаса за производство на енергия за собствено потребление, които водят до намаляване на емисиите съгласно Регламент (ЕС) 2015/1189 на Комисията от 28 април 2015 г. за прилагане на Директива 2009/125/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на котли на твърдо гориво.